

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

16 Iunie.

Di de doliu pentru întrégă biserica noastră națională din Ungaria și Transilvania.

În 16 Iunie a fost astrucat în grôpa de lângă biserica cea nouă din dealul dela Reșinari.

Au trecut de atunci 26 de ani, și cu cât ne îndepărtăm de acea di memorabilă, cu atât ne legăm mai tare de spiritul în care nemuritorul Șaguna a condus biserica noastră.

În clasică cuvântare la părăstasul din anul trecut, domnul Alexandru Mocsonyi a arătat importanța bisericeii noastre naționale și comôra de bogăție ce ea revarsă asupra poporului nostru.

Ca un luceafăr strălucitor s'a ivit el pe cerul întunecos al vieții noastre bisericești, și ne-a deschis calea, ni-o a luminat spre un viitor mai fericit.

Precum la nascerea Domnului Christos o stea neobicinuită a anunțat magilor nascerea unui nou împărat, și ei la farmecul aceleia au luat drumul lung spre a afla pe noul împărat, căruia se i-se închine, întocmai ca o stea luminosă, ca stea neobicinuită ni-se presintă venirea lui Șaguna între noi, venirea lui cu menițiunea de a ne scôte din întunerecul, din robia, în care ne-a ținut legați spiritul timpului trecut.

Poporul nostru s'a trezit ca din un somn greu, și la rațele luminei aprinse de Șaguna și-a croit un viitor prin biserica străbună.

Puterea lui a fost știința, activitatea neobosită, și credința în Dumnezeu că cauza sfântă a bisericeii trebuie să învingă.

De ani 26 odichnesc în cimiteriul din Reșinari rămășițele lui pămăntesci. Bisericele noastre în ziua de 16 Iunie fac părăstas și înalță rugăciuni pentru odichna sufletului răposatului metropolit Șaguna.

Seminariul nostru archidieceșan, care în semn de pietate pörtă numele

marelui metropolit Andreiu, seminariul nostru archidieceșan serbeză cu sfințenie ziua de 16 Iunie, și inimele tinerimei se înalță în regiuni mai înalte spre a pătrunde în spiritul lui Șaguna.

Societatea tinerimei din institutul nostru archidieceșan, în fie care an trimite o cunună de flori pe mormântul răposatului Șaguna, și perigrinază spre a se închina la acest mormânt.

Se stimază pe sine poporul, care venerază memoria ômenilor săi mari.

Cu deosebire o face acesta biserica noastră.

Și în aceste zile de grea cercare, în aceste zile cu grele furtuni, sufletele noastre se înalță spre idealuri, și măreța figură a metropolitului Șaguna ni se presintă ca ideal, care ne inspiră în luptele noastre.

O viață plină de activitate neobosită, o viață plină de fapte mărețe pentru binele bisericeii, o viață plină de activitate, pe care o a inspirat iubirea, o a regulat legea și dreptatea, o asemenea viață ne stă înaintea ochilor nostri, de câte-ori inimele noastre se înalță în regiunile mai înalte, spre ideale ca marele Șaguna.

Se cuvine deci, ca se ne impotăpăm măreța figură a marelui Șaguna, se ne inspirăm de duchul de care el a fost inspirat, se ne înarmăm cu armele științei, pe cum el a fost înarmat, se avem tare în noi credința, pe cum el a avut, se avem în mâinile noastre legea, se facem totdeauna dreptatea, se aprindem făclia care se lumineze calea poporului, precum odinôră evreilor, când au eșit din robia Egiptului.

Și acesta se o facem la ziua morții lui, căci aceea ne lăgă mai tare de memoria răposatului metropolit.

La 16 Iunie se ne întrunim în bisericele noastre, se ridicăm rugăciune fierbinte pentru odichna sufletului răposatului metropolit Andreiu odinôră baron de Șaguna, și se cerem dela Dumnezeu puterilor tăria în credință a lui Șaguna, iubirea de neam și bi-

serică a lui Șaguna, activitatea lui Șaguna, și cu acestea înzestrați se continuăm apostolia, fie care în cercul care îi ste destinat.

La aniversarea înmormântării marelui Șaguna se ne amintim viața lui, pe care se o luăm de model în activitatea noastră.

Dela Brașov.

Drept completare a raportului nostru asupra zilelor petrecute de Inalt P. S. nostru la Brașov adaugem, că Marți a fost poftit a oficia un parastas pentru de curând răposatul diriginte al filialei „Albina” Valeriu P. Bologa.

Parastasului i-a premers sfânta liturgie, la care a servit numai p. Baulescu în biserica dela morminți, în Grôveri. După liturgie s'a îmbrăcat I. P. S. în odăjdiile prescrie și cu asistență mai mare a servit parastasul, la care au asistat de lângă rudeniile răposatului și o deputațiune a funcționarilor dela „Albina”.

La finea parastasului s'a ținut eșirea la mormânt, unde s'a cetit rugăciunea de deslegare, atât la mormântul lui V. Bologa, cât și la mormintele familiilor Stănescu, Steriu, etc.

La amădi s'a dat în onôrea I. P. Sale o masă bogată la părintele protopop V. Voina, la care au luat parte pe lângă suita Eminenției Sale, fruntașii parohiei noastre din Scheiu și mai mulți reprezentanți ai corpului profesoral în frunte cu directorii.

În ziua viitoare, Mercuri, avea I. P. Sa se cerceteze școlele noastre. Înainte de acesta a oficiat un parastas în biserica Stului Nicolae pentru Andreiu Popovici, la care pe lângă parohii locale au servit și preoții din suita Ex. Sale.

Prezenți erau familia Popovici și numeros public.

Înainte de părăstas au servit preoții locali liturgia. Lățindu-se vestea, că I. P. Sa este în biserică, acesta din nou a fost umplută de parochieni din

apropiere. Astfel la finea părăstasului a profitat In. P. Sa a vorbi publicului întrunit despre simțul de recunoștință, pe care datorim suntem a-l cultiva nu numai față de cei vii, ci și față de cei ce au trecut din această viață. Mai ales se cuvine a cultiva aceste nobile sentimente fii față de părinții lor, etc. Biserica noastră ortodoxă și în această privință este o instituțiune, care dă credincioșilor ei atât îndemnul, cât și ocaziune, ca acesta datorință se o împlinescă toți. Îndemnă deci pe credincioși a ținea cu tărie la ea.

Afară în cimiter s'au cetit molitve la mormintele familiei Popovici, la mormântul profesorului Dr. V. Glodariu, Constantin Popasu, etc.

După ôrele 10 a cercetat Eminenția Sa gimnasiul. La portal aștepta întreg corpul profesoral dela toate institutiile. Acesta a condus pe Eminenția Sa în sala cea mare, unde erau întruniți toți elevii, postați în rënduri. Pe galerie ocupau loc cei mai mari. Eminenția Sa ocupă catedra; și directorul Onițu mișcat de momentul că se află în fața supremului inspector al școlilor noastre, adresază I. P. Sale o frumoasă alocuțiune, la care răspunde I. P. Sa cu frumoșe povește și învățături părintesci la adresa elevilor întruniți. După demiterea tinerilor a ținut conferință cu corpul profesoral, unde s'a discutat asupra măsurilor pentru ridicarea institutelor la un nimb tot mai înalt.

După acestea s'a dat în ospitala casă a părintelui Baulescu o masă în cerc mai restrins familiar; iar apropiindu-se ôrele 2 de plecare, o aglomerație nouă se observa în piață, înaintea caselor. Era inteligența din oraș și Scheiu, care într'un șir lung de trăsuri au petrecut pe I. P. S. Sa la gară, unde de despărțire s'au oferit Eminenției Sale frumoșe buchete de flori. Sosind timpul plecării, Eminenția Sa s'a despărțit de iubii și credincioși și fii, în modul cel mai cordial și între aclamări frenetice.

FOIȚA

Note de călătorie.

—Peștera Rudolf în Karst; — Triestul; — Pola. — (Urmare.)

Câteva minute depărtare de Divacca o de curând descoperita peșteră Rudolf.

Pe nisce scări înnoirite și spânzurate pe o prăpastie resunătoare coborim în lăuntrul ei. La un loc mai deschis ne oprim. De-alungul pereților acesteii camere mari se înșiră colône de cristale fel și fel, iar de sus atărnă suluri grôse de ghiață petrificată. Nisce perdele cu crește și pliseturi se aștern deasupra intrării în camera unde voim se trecem; ele sunt atât de fine și străveșii, încât ai crede că sunt de mătasa cea mai veritabilă. Întrați ne simțim ca electriști: priveliștea cea mai fermecătoare se desfășură înaintea ochilor. În inima pământului, în fundul unei ocnă fără margini vești podôbe maiestose, 'ți-e dat să admiri natura, plămuitôrea celor mai negrăite minuni. Pe când dincolo în peștera dela St. Canzian vedei mai mărețe figuri sunt mutilate cu un vandalism fără pereche, aici totul strălucesce în splendoarea-i neatinsă.

Un tron se înalță susținut de 4 colône cu forme particulare. De pe ceriul tronului atărnă două șireaguri de mărgel, apoi înșiră cu aripi străveșii, ceriul cu ținte de argint, și sus, tot mai sus ni se înalță privirea fermecată de atâta strălucire. Pașim pe crusta petrificată ca pe asfalt, și după ce-am mers o bucată prin cabinetele de alături, dăm în un salon de o frumșetă nemai vădută. Salonul întreg e de diamante, ce-ți iau vederea cu sclipirile lor. De nu ai vedea cum se formază neîntrerupt din picuri de apă, nu ai crede că acele statui din fața noastră, cu draperii fantastice, sunt cioplite de dalta naturei. Mai încolo parcă vești doi uriași în luptă, cu ochii aprinși, cu muschii încordați, pocnind sub piele. Uite și un câmp de bălăie: un amestec de trupuri, cai spumegând, fețe strimbate, trupuri strivite, figuri cadaverice, și peste toate o claie de armături și steaguri.

Din loc în loc madone frumoșe și sfinți cu barbă lungă, pare că tremură în hainele lor de ghiață, albe ca zăpada, lucii ca argintul, splendide ca diamantul.

Te perști prin camere pline de vrajă, cu mii de briliante, scilind la lumina făclilor, până dela muntele Golgota, un cimiter întreg cu cruci și morminte. În altă parte un templu se arată, unul din acele temple

pe cari numai natura scie să le construescă. Altarele, împodobite cu lumini ce luminează din bôbe albe de mărgăritar. Și pretutindeni poezie și simbolism în totul o măreț divinitate, ceva care numai admirat pôte fi, descrie însă ba.

Și acum, când îmi mai aduc aminte de aceste peștere, le vâd așa ca pe un palat de cristal ale ieilor din povești, pe una, și ca pe un locaș al bălaurilor și smeilor, pe cealaltă. Le vâd așa, ca prin farmec, una și alta frumoșă, una însă mai grandioasă decât cealaltă.

Dincolo de Divacca pe întinderi nesfârșite, același Karst sterp cu fărmiturile-i de stâncă, vecinic același semn al pustului. Sôrele apunând roșesce cu purpura-i grupele bizare de stâncă.

Trenul se apropie de capătul câmpiei. Depărtările se șterg, orizontul se plăcă, și înaintea ochilor nostri estasiati se urdesce în linii mari — marea, lumea adorată a visurilor mele de copil!

Prima-ôră am vădută marea, acesta enigmă o nemărginirii, misterioasă și fermecătoare. Stau la ferestra vagonului, privind o răpit, minute întregi. Minute întregi admir tabloul acesta mut, acesta mare de zmarald, suspinele ei profunde, neastempărul valurilor

de pe luciul ei, frumșetea ei fără de nume și eternă.

În gônă turbată fuge trenul pe malul mării în jos, și în curând înaintea ochilor nostri se desfășură din umbrele sărei Triestul.

Mii de felinare licăresc colo pe țărm de mare, și cât vești cu ochii se întind alele nesfârșite de lumină. Ca și ghirlande de luciferi scânteiază acești sori electrici, ce se imbină în zarea capetelor de bulevarde, iar în dosul acestui tablou, pe munte, se înalță conturile unor clădiri fantastice. O rețea de flacări e totul: mapa Triestului desemnată cu trăsături de foc.

Preste toate scilipsece, întâiu slabă ca o luminărie, apoi creșce în limbi de fulgere orbitore: e farul, paznicul mării. Estasiat privește această feerie, stelele mici în cerin, sorii și luciferii mari pe țărmuri, reflectând luminile lor în luciul mării despicate de duimul de vapore și vaporase.

Câte-va ôre ce am petrecut în Triest, au ajuns ca să me satur de viața-i tumultușă de oraș mare și să doresc a eși din furnicarul acesta.

Diua următoare coborim la port și îmbarcăm vaporul spre Dalmația.

Revistă Bisericească.

Ierarhia bisericeii ruse.

După ultimele date statistice, ierarhia bisericeii ruse are în Rusia Europeană și Asiatică șese-deci și șese de eparchii și una în America.

Din aceste șese-deci și șese, trei sunt conduse de Metropoliți (eparchii metropolitane), cinci-spre-dece de Archiepiscopi (archiepiscopale) și patru-deci și opt de Episcopi (episcopale). Pe lângă acești ierarhi titulari ai eparchiilor, mai sunt și două-deci și nouă de episcopi ajutători, un fel de arhierii titulari.

Astăzi dar numărul total al ierarhilor bisericeii rusești se ridică la 114, din cari numai 66 sunt cari au o autoritate ierarhică administrativă și conduc eparchii (eparhioti), 38 sunt episcopi ajutători (archierei titulari), 2 episcopi cari se află făcând parte din sf. Sinod administrativ al bisericeii rusești, și opt în disponibilitate.

Ierarhii cei mai vechi în ierarhie sunt Ioanikie Metropolitul Kievului, actualmente președinte al sf. Sinod al bisericeii ruse, hirotont în anul 1861; Alexandru episcopul Guriei și al Iberiei, hirotont în același an. Apoi vin Ionathan arhieriscopul Ieroslavului, Theognost arhieriscopul Novgorodului și Paul fost episcop al Oloniei.

În ultimii șese-spre-dece ani a avut oc o mare primenire în ierarhia bisericeii ruse. În acest timp s'au hirotontisat 107 arhieriei pentru ierarhia înaltă a bisericeii ruse și unul pentru Muntenegru.

În același interval de timp au decedat cinci metropoliți, două-deci și unu arhieriepiscopi și șese-deci și opt episcopi.

Convertirea princesei Jutta.

Mirăsa moștenitorului de tron Danilo al Muntenegrului, neapărat va trece la credința ortodoxă (greco-orientală). Acesta și tatăl său a declarat-o înaintea superintendentului luteran, care i a adresat întrebare în privința acestor și a protestat totodată în contra acestui plan. Convertirea o confirmă acum și prepositul Malzev, carele e împărțit la consulatul rusesc din Berlin. Prepositul a spus următoarele lucruri interesante:

Prințesa prin trecerea acestă își împlinesce o dorință a inimei, întocmai ca la timpul său sora împăratului german, actuala moștenitoare de tron grecesc. Vrea să fie de o credință cu bărbatul său și cu poporul său de ocredând în viitor.

Cu trecerea sa satisface totodată și legii care dispune, ca soția principelui țării să fie credincioasă a bisericeii ortodoxe. Dacă prințesa Jutta nu ar fi mirăsa moștenitorului de tron muntenegrean, ci fidențata ori cărei persoane principiare care nu aspiră la tron, nu ar trebui neapărat să treacă. De silit nici în cazul de față nu s'ar putea, dar este inomis recerut, ca copiii ce eventual se vor naște din această căsătorie, să fie educați în credința greco-orientală. Și Ferdinand principele bul-

gar din cauza acestă a dispus trecerea fiului său prim-născut, a moștenitorului de tron Boris.

Cu o cale vreau să ilustrez și o rătăcire, a dîs Malzev mai departe. Nu numai laici, ci și bărbați de știință dîc, că țarul omnitemporal este căpetenia conducătoare a bisericeii ortodoxe. Acestă nu este adevărat. Țarul rusesc este numai fiu credincios al sfîntei sale biserice, și dispunătorul ei. Când pășese în biserică, preotul îi întinde crucea spre sărutare. Apoi îi sărută mîna, fiindcă el e domnul și dispunătorul țării. Țarul însă numai decît îi reîntorce această espresiune a umilinței, întrucît și el sărută mîna preotului.

Biserica ortodoxă o conduce sfîntul Sinod, adevă înaltul consiliu constător din episcopi și metropoliți cu sediul în S. Petersburg. Competența lui se estinde asupra întregii vieți bisericești, și cuprinde în sine legislațiunea, disciplina, judecătura, direcțiunea supremă și censura. Președintele sinodului de present este Pobjedonoscev, cunoscutul educator și intim amic al repausatului țar Alexandru III.

Bisericele muntenegreană, sîrbă, română și bulgară însă nu stau sub sfîntul Sinod, ci sunt autokefale, adevă deplin cirilice. În fruntea lor totdeauna stă un metropolit, ca cel mai mare preot al țerei.

Prințesa învață și acasă principiile de credință, trecerea sîrbătorescă însă va trebui să se întîmple înaintea metropolitului Mitrofan al Czetinjei. Precum la botez, așa și la trecere, convertitul trebuie să aibă naș, respective în cazul de față nașă. Oficiul de nașă l'a luat asupra sa cu cea mai mare pre-veniență Tarevna rusescă Alexandra.

Ritualul de trecere va fi urmat de cea mai splendidă pompă bisericească. Metropolitul încunjurat de episcopi, călugării și preoții săi de mir, va primi pe prințesă în catedrala din Czetinje, și acolo înaintea iconostasului, înaintea sanctuarului ornat cu icône sfînte cap'd opere, va lua dela ea mărturisirea credinței.

Diua trecerii încă nu este fixată, e verosimil însă că acestă și munta vor urma iute una după alta.

(M—g.)

Esamene.

Sîmbătă în 12/24 Iunie a. c. s'au ținut esamenele anuale la școala elementară de fete a „Reuniunii femeilor române din Sibiiu“, sub conducerea președintei reuniunii, a dîmnei Maria Cosma, în prezența unui public numărînd și distins.

Prezente au fost la examen 21 de eleve.

Răspunsurile elevelor au dat dovadă, că școala acestă este o școală de model în toate privințele.

Lucrurile de mîna ale elevelor au fost espuse în o odaie a școlei, au fost

cercetate și mult admirate pentru modelele române, cari și în școlă încep a-și ocupa locul de frunte ce li-se cuvine.

Duminecă a fost încheierea sîrbătorescă a anului școlar. Festivitățile aceste au avut un deosebit lustru prin prezența Înalt Preasfinției Sale a Metropolitului Ioan Mețianu, care ca patron al școlei acuma pentru prima dată a asistat la încheierea anului școlar.

Escelenția Sa la întrarea în sala ocupată de eleve și de un distins public, fu întîmpinat cu vii aclamațiuni „Să trăiască“, apoi directorul școlei, asesorul Mateiu Voileanu l'a salutat cu următoarea cuvîntare:

Escelenția Ta

Înalt Preluminate și Preasfințite Domnule Archiepiscop și Metropolit!

În acest modest local an de an se întîrnesce un public distins, și cu prezența sa ridică solemnitatea sîrbătorei, pe care noi o arangiam la încheierea festivă a anului școlar.

Dăm importanță acestui act, căci scim aprefia importanța acestei școle, scim aprefia influința binefăcătoare ce ea o a avut asupra dezvoltării instrucțiunii în școlele noastre de fete.

Serbarea încheierii anului școlar ați se prezintă în o splendoră care întrece pe celelalte de până acuma.

Vedem aici un public distins care și până acuma a urmărit cu bunăvoință nîsuințele culturale ale școlei noastre, însă până acuma cu prezența sa nu au ridicat serbarea noastră școlară.

Prezența Escelenției Tale la serbarea noastră școlară dă acesteia un lustru deosebit, ea a întrunit ați aici acest public distins, ca să privească cu ochi zimbitori asupra elevelor din școala noastră, să aprefieze cu indulgență și bunăvoință prestațiunile lor, și tot cu aceea indulgență și bunăvoință nîsuințele, ostenelele noastre puse în creșterea și educațiunea acestor eleve.

Escelenția Ta ai avut bunătața a Te prezenta la modesta noastră sîrbare școlară sub titlul general de ărinte Păun sufletese, sub titlul de păstoriu bun, care inima sa o deschide fiilor sei, care sufletul seu și-l pune pentru oi.

Ai Escelenția Ta și un titlu special la acestă. Ești adevă Patronul acestei școle, și în acestă calitate cu deosebire Ți zace la inimă binele, prosperarea, nîmbul acestei școle.

Prezența Escelenției Tale a întrunit deci în acestă modestă sală acest public distins, care până acuma nu în asemenea mod și-a manifestat iubirea față cu școala noastră.

Înainte de a reflecta la misiunea acestei școle și rezultatele ei de până acuma, ne rugăm să ne dați voie, ca în semn de iubire, de recunoștință, de stimă și supunere fidescă, să Vă prezentăm acest buchet de flori.

Ca aceste flori curate sunt inimele elevelor, care cu iubire fidescă Vi le prezintă.

Te prezentezi ca Părinte bun la fiii sei,

ca Patron la școala ce este pusă în special sub scutul Escelenției Tale.

Deodată cu era libertății, de odată cu era luminei, o nouă viață se manifestă în sinul poporului român.

La lumina și la căldura acestei ere, ca la o putere magică se mîie ghița, se topește neaua, care în decurs de veacuri ne-a ținut amoriți, și ca cristaline rîulețe de munte se ivesc școlele noastre spre a stîmpera setea poporului nostru, care veacuri de arîndul a însetat după învățătură.

În scurt timp școlele noastre au luat avînt îmbucurător; instrucțiunea, educațiunea era națională, se făcea în limba noastră națională.

În sistemul nostru de creștere și educațiune națională, timp îndelungat nu s'a dat cuvenita importanță creșterii femeii.

Institute streine de firea noastră, institute streine de legea noastră, institute streine de limba noastră, institute streine de aspirațiunile noastre culturale, institute streine de aspirațiunile noastre naționale: acestea aveau misiunea sfîntă să crească pe femeia română, pe soția bărbatului pus în serviciul bisericeii și al nîsuințelor noastre culturale, pe mama, care are să verse în tînera generațiune prima scînteie a focului care să-i încălzească inima în lupta grea a timpurilor de aji.

Creșterea la căldura unei biserice streine, adăpat sufletul ei în o limbă străină, nutrit el cu cărți streine firei, limbei, aspirațiunilor noastre, femeia română nu putea împlini cu succes rolul la care era chemată lîngă soțul ei, în jurul mesei pe care o împodobeau copiii ei.

Efectele le-am vădut până mai în zilele trecute, le mai vedem încă și aji.

Femeile noastre ele între sine încă și aji vorbesc în limbă străină.

Străină este limba, străină literatura, străin cercul de idei în care ele se învîrtesc, cei străini se lipesc de sufletul lor, în contra admonițiunei poetului.

Și acestă este a logică, o naturală urmare a creșterii lor, căci primele impresiuni, primele cunoscînțe, farmecul vieții tineretiei, toate aceste se tipăresc adînc în inima femeii, devin o parte, și încă partea preponderantă a eului lor, care le determină voința, lucrările, și predomină întrîgă viața lor spirituală.

O au simțit acestă antecesorii nostri, o mai simțim încă și noi, o au simțit însă și femeile noastre, cari au avut inimă pentru aspirațiunile noastre culturale.

O școlă românească trebuie deschisă pentru femeia română, cu limba românească, cu aspirațiunile culturale ale poporului nostru, cu dorul de progres care se manifestă în toate păturiile poporului român.

Acesta a fost gîndul, care a dat naștere reuniunii femeilor române din Sibiiu, acest sîre le-a luminat calea, acest sîre le-a încălzit inima.

Astefelîu inspirate au aprins vestalul foc al acestei școle, astfelîu inspirate vegheză, ca el să nu se stingă.

Un șuerat ascuțit, prelung se aude: e semnul că plîcă vaporul. De sub crîsta vaporului es vîjîind valuri cu spuma verde și albastră, iar hornul urîș slobode pe gura-i neagră suluri grose de fumuri. Eșim din portul sgomotos cu pădurea sa de catînguri, și ajungem la largul golfului. La marginea orizontului se zăresc puncte negre, corăbii cari și fac drumul spre alte maluri. Dumbrăvi de maslini acoper povârnișul golfului, iar în drîpta se arată podoba grădinilor din Miramare.

Înapoia noastră rămân orașele frumos situate pe țărm de mare. Capo-d'Istria, Pirano și Parenzo, se sparge lanțul de insule dela Orsera și ancorăm la Rovigno. De pe bord pasagerii cobără în lunturi, care-i duc la băile de mare. Lunturile trec repede înainte cătră țărm, mînate de vîșlași cu cordele la pîlărie, noi eșim în largul mării. Intrăm cătră ameați într'un canal strîmt și de-odată în dosul unei mici pensule — Pola.

Priveliștea a frapantă. Tunuri enorme își întind lacom și fioros gurile lor de fier din forturile de pe mal și insulele din jur; pe foisorul de pază fîlfăie mîndru flamura roș-albă. Pe insula Olivelor veți docurile grandioase ale marinei de răboiu austriace, mai încolo portul de răboiu, cu tot

roiu de vase. De aici în portul comercial mergem dealungul cheiului și acostăm la ponton.

O musică militară cîntă înaintea unei cafenele plină cu marinari de toate peamurile. Sunete ascuțite de trimbiță întrerupte de cîntece brutale se aud din portul de răbel, pretutindenea o beție de zgomot, un neastîmpăr continuu.

O luăm înainte pe cheu până dăm de amfiteatrul împăraților Sept. Sever și Caracalla. Mă înfir înaintea acestei clădiri negre, care se înalță ca o stafie spre ceriu, cu lespețile mari de pîtră roșă, bortilită. Singurul acest teatru din câte au rămas, s'a păstrat în esteriorul său întreg și puțin atins de povara vremurilor.

De pe arena eliptică urci pe nîsele urme de scări, maenaniile, cari odinioară erau sus împrejmuite de galerii și colonate. De jur-împrejur cele trei etaje ce se aședă în ordine toscană, ionică și corintică preste olaltă, sunt provădute cu ferestri arcuite o mulțime. De sub stratul umed de țîrină veți ici-colo căscînd câte o deschîdetură în camerele suterane, negre ca nîptea și fiorose ca mormîntul.

Și stînd așa, — întunecate gînduri mi trec prin minte. Acestă clădire, atât de pus-

tie acum, rîsuna odată de urlul fiarelor, de țipetele de durere ale gladiatorilor în spasmele agoniei. Ave, ave Caesar, morituri te salutant! Ce s'au făcut acei Romani, slăviți, cîntați, fuduli, cari de sus priveau luptele din arenă, cu fețele aprinse de setea de sânge?... Ei, toți acești strămoși dela Cesarul talnic și glorios, cu cununa verde de laur în jurul frunții, și până la legionarul cu brațul de fier, dorm somnul veciniei sub mantaua neagră de țîrină, ciolane sfîrimate, tîve fără creeri!.. Și ceriul, tot albastru a rămas, senin și etern, raza sîrelui se cobără și acum se lumineze pămîntul, nu i pasă că neamuri au trecut, și s'au prăbușit împărați după împărați pe acest loc, lăsînd urmă de gloria lor un suspin în peptul urmașilor. Victor Păcălă

(Va urma)

Cununie la ambasada rusescă.

Un capitol din „Anna Carenina“ de Leon Tolstoi, Lervin și Kitty înaintea altarului... cine voia să-l vadă, ar fi trebuit să asiste astăzi la prima cununie în biserică cea nouă a ambasadei rusești. Staffagiul cel strălucit, ceremonia cea intimă ortodoxă, deosebita dispoziție religioasă a tuturor asistenților,

erau toate acestea o bucată din vechea Rusie în inima Vienei.

Luminările din înaltul policandru aruncă deja razele lor peste ornamentele aurite ale Iconostasului, dar nimeni nu intrase în biserică afară de demnul preot, cu cei doi diaconi ai sei, — toți trei capete de studiu. Archimandritul, pe care l'ai fi putut schimba cu chipul lui Eremia de Michel-Angelo, cu barba lungă și pîrul lung, sur, demnitatea religioasă întrupată, și cei doi diaconi ruși, tineri, plini de viață, cu bărbile negre, toți trei învăliți în vestimente de mătăsă grea cu broderii de argint. Cu plăcere odichnesce ochiul asupra lor, căci întrupăză maiestatea și sublimitatea cultului ortodox.

Dar nu putem să-i privim mult timp. Deja trece prin biserică cu pas repede ambasadorul, contele Cabnist, ca să examineze încă odată tot arangiammentul. Și acum se umple biserică de figuri strălucitoare. Uniforme pompoase se amestecă cu fracurile brodate cu aur ale ampoliaților. Decorații strălucese, împărțite cu îmbelsugare și pe peptul celor mai tineri ofiieri, pe cari de abia îi ții capabili de a fi sîvîrșit vitejii, cari se recompensează cu astfel de semne. Svelte fi-gnri femeiesci apar în vestimente deschise, conduse cu curtenire de galanții cavaleri. Na-

Din școala aceasta, adăpostită acum în acest modest locaș, a răsărit școala civilă de fete a Asociațiunii, care e adăpostită în palatul din această curte; din școala aceasta au răsărit celelalte școli române de fete ale reuniunilor femeesci din patria noastră.

Nu mai vorbesc de misiunea apostolică cu care intră în viață fetele eșite din școlile noastre superioare de fete.

Am ținut să le descoper aceste aici în prezența Escelenței Tale, când pentru prima dată ridici ca Arhiepiscop și Metropolit, ca Patron, nimbul festivităților noastre, spre a ne aplecia cu indulgență și cu părintească iubire intențiunile noastre, năzuințele noastre, și dacă avem și ceva rezultate, atunci și rezultatele noastre.

Să trăiesci Escelenția Ta, la mulți fericiți ani!

Sub decursul felicitării, la locul potrivit, 2 eleve din clasa I. au prezentat I. P. S. Sale un frumos buchet de flori.

Cu cunoscuta sa bunăvoință a răspuns I. P. S. Sa, adresând cuvinte de îmbărbătare elevelor, cuvinte de laudă și recunoștință comitetului reuniunii, care în frunte cu dâna Maria Cosma a înființat aici în Sibiu o școală de fete, din care au răsărit apoi în toate centrele române școlile pentru creșterea fetițelor.

Lăudând zelul, abnegațiunea și ostenelele puse în serviciul acestei școle, I. P. S. Sa promite, că în calitatea Sa de Arhiepiscop și Metropolit, dară totodată și de patron al școlei, va sprijini nobilele năzuințe ale reuniunii.

Au urmat apoi declamările, cântările elevelor, cari au ținut dela orele 11 până la 12. a. m.

Directorul școlei accentuând că cu diua de aci s'a deschis încă o pagină de aur în analele acestei școle, mulțumesc I. P. S. Sale pentru bunăvoința cu care s'a prezentat la încheierea anului școlar, mulțumesc publicului distins pentru atențiunea arătată față cu școala comitetului reuniunii, care s'a îngrijit de susținerea ei; și declară încheiat anul școlar 1898/9.

Presidenta reuniunii dâna Maria Cosma în cuvinte alese mulțumesc Escelenței Sale Părintelui Metropolit pentru onora ce o a făcut școlei reuniunii prezentându-se la încheierea festivă a anului școlar, și în calitate de Patron al școlei rostind asemenea calde cuvinte în interesul școlei noastre de fete.

Creșcute în institute străine de biserică noastră, străine de limba noastră, străine de firea noastră, străine de aspirațiunile noastre culturale, femeile române din Sibiu au simțit necesitatea de a înființa o școală, în care fetele să fie creșcute sub îngrijirea care femeia română o scie da.

Acesta a fost gândul acelora cari au înființat reuniunea femeilor române

din Sibiu, acesta a dat viață școlei acesteia, care de ani 16 își urmărește misiunea sa.

Va da Dumnezeu, de tot mai mult va străbate în publicul nostru convingerea, că fetelelor trebuie dată creștere națională, și atunci părinții, cari aci mai dau fetele în mănăstirile străine de legea noastră, vor da fetele lor în școlile românești, cari specială mențiune culturală au în viața poporului român.

Mulțumesc deci Escelenței Sale pentru onora ce o a făcut școlei noastre și-i cere dela bunul Dumnezeu încă mulți mulți ani fericiți spre binele biseriei și a națiunii noastre.

Adânc pătruns de atâtea semne de iubire, Escelenția Sa din nou ridică cuvântul, și accentuează că pe densul simțul de datorință l'a adus în această școală.

Cultura, morala poporului este țința, cătră care năsuiesc Escelenția Sa, și în aceste năzuințe în școala reuniunii vede un puternic sprigin.

Dacă de mulțămă este vorba, atunci Escelenția Sa e dator să aducă mulțămă comitetului reuniunii femeilor române din Sibiu, care susține cu multe ostenele această școală, și zelosei presidente a aceia, dânei Maria Cosma, care dela început a fost sufletul reuniunii.

După acestea s'au distribuit testimoniele elevelor, și publicul s'a depărtat adânc impresionat de această frumoasă serbare școlară.

DIN BRAȘOV.

— *Esamenale de maturitate la gimnaziul român din Brașov*, s'au ținut Vineri și Sâmbătă în 11 (23) și 12 (24) l. c. sub presiunea d-lui comisar consistorial Dr. Il. Pușcariu și în prezența reprezentantului guvernului dl. Nicolae Putnok y, director gimnazial în Lugos. Toți abiturienții (22), cari s'au supus esamenului scripturistic, au fost admiși și la esamenul oral. La esamenul oral s'au prezentat 20 de înși (2 absenți din cauză de bolă). Resultatul esamenului este: maturi cu forțe bine: 5, — maturi cu bine: 5 — maturi cu suficient: 6, iar 4 înși au fost avisați la esamen de emendare pe Septemvrie a. c., din câte un studiu. Cu „forțe bine” au reușit Vladimir Banceu, Ciprian Potcovă, Dionise Stoica, George Tocitu și George Tulbure; Cu „bine” George Ganea, Iuliu Hecko, Ivan Kovac, Alexandru Popa, Simeon Sbarcea; cu „suficient” Mihail Doboreanu, Iustin C. Iuga, Simeon Leucuta, Const. Proca, Constantin Sbarcea și Mircea Sorescu.

— *Esamenale de maturitate la școala comercială superioară din Brașov*, s'au ținut în 14 (26) și 15 (27) Iunie c. sub conducerea părintelui V. Voina ca reprezentant al

Consistoriului, și în asistența comisarului N. Putnok y din partea ministeriului de instrucție, și a comisarului Francisc de Kóos, din partea ministeriului de comerț. Dintre 21 de candidați s'au retras 3 înși din cauză de bolă, 5 înși au fost avisați la repetiția întregului esamen după un an de zile, 3 înși la repetiția esamenului scripturistic și verbal din câte două obiecte în Septemvrie, 1 la repetiția esamenului verbal dintr'un obiect în Septemvrie, iar restul de 9 înși au reușit, și anume: 4 cu bine și 5 cu suficient. Cu calculul „bine” au reușit: V. Babi, G. Măciucă, I. Rebegea și E. Tișca; cu calculul „suficient”: I. Coleș, N. Crăciun, M. Grecu, E. Rusu și L. Sila.

— *Pentru masa studenților români din Brașov* au intrat fl. 50, din venitul curat al concertului dela 6 (18) l. c. dat de corul biseriei din Brașov-Cetate în onora I. P. S. S. D-lui Arhiepiscop și Metropolit I. Mețianu.

Scrisore din Selagiu.

— *Catechisafă elevilor români gr.-or. dela gimn. ev.-ref. din Zelau; esamenul și rezultatul.* —

Scopul ideal-religios, ce catechisarea teminică urmărește, cu drept cuvânt a pus în mișcare de vr'o jumătate deceniu încocoze autoritățile noastre superioare, ca să i-se dea catechisafă un avânt mai îmbucurător.

Mlădițe fragede, accesibile pentru tot ce e și străin, se nu audă — afară pôte de ferii dulcea limbă a mamei lor; se nu aibă ocaziune a cunoște și a adora pe Creatorul lor, în decursul studiului: este egal cu înăbușirea, dacă nu cu pierderea totală a simțimintelor creștinesci și naționale! Știut este, creșterea religioasă și nu știința crează caracterul, care determină pe totă linia acțiunile omenești.

Și pe cât de bună, pe atât de plăcută ocaziune se dă catechetului să deștepte interes, să infiltreze chiar ambițiune pentru credință și neam în elevii dela școle străine.

Elevii nostri vedând și auzind, cum cei de altă credință (rom.-cat. și ev. reform.) discută, ba chiar polemizează, instinctiv le erumpe ambițiunea de a-și afirma și ei credința lor.

Esamenul dela gimnaziul din Zelau, din catechisarea elevilor nostri, estan s'a ținut Sâmbătă, în 29 Maiu v. c. sub presiunea protopresbiterului tractual P. Roșca într'o sală de prelegere a gimnaziului. De față au fost directorul gimnazial și un alt profesor, câțiva preoți și vr'o trei învățători de ai nostri.

Dl. catehet, părintele G. Olariu, cu blândețea-i cunoscută arată rezultatul, la care au ajuns cei 11 elevi prezenți. Fiind pentru prima dată ținut esamen într'un mod mai solemn, sub controla protopresbiterului sosit la ordinul mai recent al Eminenței Sale I. P. S. Arhiepiscop și Metropolit al nostru, nu este de mirat dacă la elevi se observa nițică surprindere, mai ales dat fiind că băieților le lipsese escercițiul manuirei limbei în responsuri.

Dar încet se merge departe. Inceputul s'a făcut, și tot începutul e greu; ne fa-

cem credința însă se constatăm pe viitor mai puțină „surprindere” și mai favorabil rezultat!

Realizat acesta ne vom bucura de-o tinerime dela școle străine, tare, conștientă de viitor, apărătoare a credinței și neamului.

După terminarea esamenului, prin cuvinte mângăitoare presidiul dimite elevii.

A urmat apoi prânzul la un hotel, participând toți asistenții dela esamen prânz care a durat până la 3 ore p. m. între discuții plăcute și instructive pentru viitor.

NOUTĂȚI

M. S. Impăratul și regele nostru, nu s'a restaurat pe deplin de indispoziția ce l'a atins nainte cu vre-o 10 zile prin recelă. Se spune că va trebui să stea încă 2—3 săptămâni fără a se ocupa de ceva, până să fie iarăși bine de tot.

Concertul „Reun. române de muzică din Sibiu”, dat Marți seara în 15/27 Iunie c. a avut același succes strălucit, pe care suntem deprinși nu numai a-l aștepta dar a-l și afla totdeauna în concertele acestei „Reuniuni de muzică”, care e mândria noastră a Românilor din patrie, pe terenul artei musicale.

Partea I: „Suita” de Ed. Grieg, stând din 4 puncte: a) În zorii dimineții, b) Sărta lui Ases, c) Jocul Antrei, d) În peșterea craiului de munte, executată de orchestra militară, a fost superbă, provocând după fie-care încheiere furtuni de aplauze, cari mai ales după „Jocul Antrei” atât de ostentativ nu voiam să mai înceteze încât distinsul dirigent al orchestrei, dl. G. Dima, deși nu are obicei și nu o prea face, s'a vădit totuși îndemnat să repete acest frumos punct, Jocul Antrei.

Partea II: Hymnul 1: Kyrie și Gloria; apoi Hymn 2: „Credo”; și Hymn III: Sanctus și Agnus Dei, din Missa C-dur pentru cor, orchestră și soli de L. v. Beethoven, a fost executată cu înaltă precizie și artă, reprezentând în chip impunător măreția compoziției nemuritoriului Beethoven. Corul a fost, ca totdeauna, la culmea preciziei și forței cunoscute și recunoscute, iar solii, doșorele Tina Simonescu și Delia Olariu, dñii Dr. I. Stroia și Nic. Oncea, au lăsat asemenea cele mai bune impresii.

Icheierea concertului s'a transformat în adevărată ovațiune la adresa artistului dirigent al corului, G. Dima, care de astă dată a delectat publicul cu piese numai clasice, și a distinsului cor al „Reuniunii”.

A participat numărul public ales. În frunte, la mijlocul șirului prim, ocupa loc înalt Prea Sfințitul nostru Domn Arhiepiscop și Metropolit, care, ca și pentru alte afaceri publice de ale noastre românești, așa și pentru producția aceasta a Reuniunii noastre de muzică, și-a arătat înaltul interes prin participare în persoană.

Budgetul cheltuelilor pentru armată, va fi prezentat delegațiunilor de estan tot cam în suma veche, și nu mărit, precum se auzise. Să va stăruie însă pentru realizarea îmbunătățirii cât mai curând a salariilor ofițerilor.

Furtună pe Dunăre. Vinerea trecută o furtună teribilă s'a deslășuit asupra Mării Negre și asupra Dunării, la gurile ei, la Galați. Îndeosebi pe Dunăre, furtuna a fost violentă și a dat loc la numeroase dezastre. În fața Galațului se afla șlepul „Dimitrie Caliga”, încărcat cu porumb și gata de plecare. Șlepul a fost luat de valurile furtunoase și înecat! Multe șlepurile au luat apă și au ridicat pavilionul de pericol, cerând ajutor. Un număr de 6 șlepurile, cari se aflau la „Cotul pisice”, pe malul Dobrogei, mai sus de Reni, au fost aruncate la mal! În portul Galați, mai multe lotce, unele venind din satul Zaclău, altele mergând acolo, s'au răsturnat și s'au dus afund! Un mare număr de lupte s'au desfășurat și lemnele s'au dus pe valuri. Pontonul comisiunii europene, zguduit de valuri, a fost dislocat. Immediat s'au luat măsuri pentru oprirea și asigurarea lui. Vaporul poștal austro-ungar venind la Galați din susul Dunării cu pasageri, din cauza furtunei n'a putut acostă la pontonul obișnuit și a fost nevoit să tragă la pontonul de marfă. Pasagerii au declarat mai multor persoane din Galați că în jos de gura Ialomitei au vădit mai multe șlepurile și caice înecate, altele aruncate pe mal. În josul Dunării și la Sulina s'au întâmpat de asemenea multe sinistre. Dunărea fiind foarte agitată, vapoarele „Orientul” și „Principele Carol” au făcut numai cu mare greutate cursele lor între Galați și Brăila.

Biserica românească din Viena, despre afacerea căreia am amintit la timpul seu, a făcut un nou pas înainte pe drumul spre

surile încovoiate și trăsurile cele energice tradă generațiuni nobile — sunt principese și marquise. Acum se deschide ușa bisericii și două dame mai în etate intră. Archimandritul le întâmpină și stă drept înaintea lor, damele însă se pleacă și-i sărută înelul dela deget. Generalii și oficerii cei tineri încă le urmăz.

Rudeniile mirelui se aședă pe partea dreaptă, cele ale miresei la stânga.

Oșpeții invitați se alătură de amândouă părțile. Acum vin persoane, care nu se țin de cercul cel mai intim al oșpeților. Fete și neveste ruse în toaletă simplă de stradă; aici o mamă cu per negru și ochii plini de foc, tip veritabil slav, cu drăgălașa ei fetiță. La acesta numai ochii cei mici, adânci în ovalul cel fin al feței vorbesc de originea slavă. Natașa în tot farmecul ei.

E târziu. Timpul prefript e deja trecut. Lumea se uită tot mai des la ușă, înaintea căreia mirele, un om înalt, brun, în uniformă pompoasă, se preumblă impacient. Conform obiceiului ortodox, lui nu i-s'a fost permis să vie deodată cu mireasa la biserică. În fine ușa se deschide iarăși de astădată sosesc mirii, principele Egalitschev și contesa Steenbok-Fremor. Înaintea lor salta un fecioraș mic, gătit, sfios și totuși mândru. El

duce în mână o iconă, icona mirilor. Mirele se uită cu mândrie, mirăsa cu multă liniște; nici o emoție nu se vede în fața ei cea nobilă. Dînsa și trebuie să-și cruțe puterile pentru că trec 5 pătrare bune de oră dela primul ton al cântăreților și până la prima sărutare, care și-o dau nou-căsătorii.

Ceremonia începe. Archimandritul începe să cânte cu o voce de bariton môle, frumoasă, și corul îi răspunde. Toți cântăreții sunt aleși, tenori minunați, dulci, și básiști cu voci adânci ca nise organe. Se cetesc rugăciuni, se schimbă inelele, și se dă mirilor o cruce, pe care o sărută cu evlavie. În dosul mirilor se perondăz rudeniile, cari țin corone grele de argint de asupra capului acestora.

Din întâmplare unul dintre rudeni este cu 1/2 metru mai scurt ca mirele, și el se pune în vârful degetelor și cu brațul întins ține corona cea grea. Archimandritul binecuvântă, și credincioșii se pleacă adânc, sau îngenunche. De tot înainte îngenuncheră doi copii frumoși, cari apar ca 2 îngeri cu pletele lor blonde, undulătoare. Peste fețele damelor trece o rață de duioșie la privirea acestei grupe drăgălașe. Și iarăși începe corul. Mirii ocolesc de trei ori iconostasul, unde au primit binecuvântarea, și după

aceea beau vinul sfințit dintr'un potir de argint. Și după ei stau și acum rudeniile cu coronele în mână. Acum ia archimandritul cele două corone, și le ține înaintea tinerei perechi, cari sărută locul unde este iconă, cu multă evlavie. Apoi archimandritul conduce perechea la altar, unde îngenunche amândoi, și sărută piciorul iconăi Mântuitorului și al Maicii Domnului. Apoi îi conduce la loc, îi mai binecuvântă odată, și acum sunt bărbat și miere.

Abia acum se înviorăză și fața tinerei neveste. O roșată fină o acopere. Dar nici acum nu e încă numai a bărbatului său. Ea trebuie să mai îmbrățișeze rudeniile iubite, și tot așa și mirele. Peste câțva timp se sfirșește și asta, și perechea cea nouă pleacă spre ușe petrecută de acordurile corului. După ei urmăz ca suită strălucită oșpeții, și încă odată ne mai uităm la uniforme, haine de gală și capete nobile femești. În urechi însă ne mai sună armoniile cari pătrund din biserică.

O oră de ceremonii ortodoxe — curios trebuie să se simtă acela care n'are scut destul de puternic contra impresiilor străine. Și paciența și credința poporului rusesc e mai de înțeles, dacă cunoci pătrunzătorul cult ortodox.

După „Neue freie Presse”, de O. V.

realizare. Dilele trecute s'a ținut în Viena o adunare a coloniei române, în scopul de a lua măsuri pentru crearea unei comunități gr. or. române. Adunarea a fost presădă de colonelul în pensie Lupu, care a bine-ventat participanții și a precizat scopul adunării. Dl. avocat Dr. V. Iliuț, a raportat apoi detaliat asupra stadiului în care se află cauza și a propus alegerea unui comitet cu deplină împuternicire de lucrare. La propunerea d-lui prof. Filimon s'au ales în comitet d-nii: colonel Lupu, Dr. St. Ciureu, deputatul Dr. G. Popovici, consilierul aulic Cornel Cosovici, Dr. Isidor Bodea, Dr. Popa, prof. N. Teclu și consilierul Dr. Pamfil Dan. Comitetul și-a și început activitatea, despre care vom raporta și noi îndată ce vom putea afla câte ceva. Străduințele lui nobile le însoțim cu dorința ferbinte, ca D-zeu să le ajute!

Petrecere de vară, se va arangia Duminecă la 4/16 Iuliu 1899 în sala școlii gr. or. din Nasna. Venitul curat e destinat în favorul școlii.

In Spania au izbucnit mari tulburări, din incidentul presintării în parlament a bugetului pe anul viitor, buget încheiat cu naturale greutăți după desastrese îndurate. S'au făcut în Madrid și încă vre-o 2 orașe, întrebuințări de arme contra turbulențelor, și s'a dat amenințarea, că de nu se vor liniști, se va decreta *statariul* peste orașele neliniștite, eventual peste tota țeara.

Apel!

— In favorul unei biserici. —

Credincioșii ortodocși-români orientali din parochia Bacifalu (Săcele), protopresbiteratul Brașovului, s'adresază inimilor bune ale tuturor cuceritorilor creștini cu următoarele cuvinte:

Este știut, că dela întemeierea bisericii lui Christos creștinii au pus mare preț pe locul unde se întruneau, pentru a-se închina ființei cele mai înalte, lui Dumnezeu, dela care avem toate. In biserica lui Iisus Christos încă de sub împărăția creștinii s'a ivit ideea înfrumșetării caselor de rugăciune, podoba bisericilor, căci biserica e locul unde trebuie să ne închinăm cu Duchul și cu adevărul; așa ne învață Mântuitorul Iisus Christos.

Destinat lui Dumnezeu acest loc, destinată închinării comune această casă, ce era mai natural ca aceea casă împodobită să fie, căci e casa lui Dumnezeu. Nu este popor cu cultura inimii și a minții, pe acest pământ, care se nu țină a ridica în stil mare edificii pentru rugăciunile comune cari se înalță către tronul ceresc.

E firesc dar că îngrijirea de trebuințele sufletesci ale credincioșilor a fost pururea una dintre principalele datorințe ale comitetelor parohiale. Virtutea poporului nostru a fost până acuma, că cu sfințenie a ținut la biserică și la ale ei instituțiuni. Alipirea de biserică a fost scutul poporului și în cele naționale.

In vederea acestora comitetul parochial din Bacifalu (Săcele), protopresbiteratul Brașovului, în înțelegere cu Sinodul parochial, deja de ani de zile și-a pus de problemă a sa *renovarea Tâmplii sfintei biserici* din Bacifalu, cu hramul Sfântului Arhiepiscop Nicolae, care a costat la început peste 5,000 fl. v. a. Afându-se astăzi această Tâmplă a sfintei biserici aproape a fi sub ruină, fiind lemnul pătruns și mâncat de viermi (cari), nu mai e cu putință de a mai amâna renovarea ei.

Deci: Apelăm la inimile călduroase pentru jertfe, a tuturor creștinilor iubitori de Christos și de podoba sfintei biserici, a-se milostivi a ne da ajutorul posibil bănesc într-o acoperirea speșelor, ce se vor efectui cu renovarea Tâmplii, posterior Pristolul. Din ce va rezulta în urma tuturor speșelor, se va forma un fond a sfintei biserici cu destinațiunea „Fondul de rezervă al conservării bisericii din Bacifalu.” Eventual se va face un raport specific despre toate încurșele și în special despre toate speșele întâmpinate.

Bacifalu (Săcele), în vara anului Domnului 1898.

Comitetul parochial: prin Toma Frateș paroch

Văduț

Ioan Petric, protopopul tractual

Convocare.

Adunarea generală a despărțământului XXIV. (Murēs-Oșorheiu) al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român”, se va țină în acest an la Nasna de Murēs (Náznánfalva) în localul școlii con-

fesionale gr. orientale, la 16 Iuliu s. n. 3 ore p. m., cu următorul

Program: 1) Deschiderea adunării prin vice-presedinte. 2) Raportul comitetului. 3) Raportul cassarului. 4) Alegerea comisiei pentru înscrierea de membri noi, încasarea taxelor de la membrii vechi și noi, și pentru censurarea rațiociniilor. 5) Raportul acestei comisii. 6) Stabilirea bugetului pe anul viitor. 7) Solvirea premiului de 5 fl. acelui docente din raionul acestui despărțământ care va produce atestat mai bun de la senatul școlastic, vidimat de protopopul respectiv, că a instruit mai bine pruncii în altoit. 8) Eventuale disertațiuni, cari sunt de a se insinua cel puțin cu 24 ore înainte la presidiu. 9) Alegerea alor doi delegați, cari să reprezinte despărțământul la adunarea generală ordinară a Asociațiunii. 10) Eventuale propuneri și interpelări. 11) Defigerea locului unde se se țină adunarea generală ordinară a despărțământului în anul viitor. 12) Alegerea președintelui (directorului) despărțământului acestuia în locul repausatului președinte, prea onoratului domn Vasile Hossu.

La această adunare se invită a participa toți membrii despărțământului, precum și toți binevoitorii și sprijinatorii culturii române.

Pentru comitetul cercual:

Rîciul de Câmpie, 24 Iunie 1899.
Ioan Panica vice-presedinte. Ioan Manu notar.

Notiță Literară

Almanachul învățătorului. Dl Iosif Velcean, inv. în Reșița montană, avisează pe colegii învățători cari au binevoit a-l încurajia la edarea primului „Almanach al învățătorului român”, că va urma cu publicațiunea, pregătind al doilea pentru anul școlar viitor. Doritorii de a coopera cu câte-o lucrare, se i-o trimită până la 1 August n.

Casa

din Tâlmăciu (Nagy-Talmács), drumul țerei Nr. 80, constătoare din 3 odăi, 1 bucătărie, 3 pivnițe, 1 grajd mare și 1 grădină frumoasă, se vinde imediat din mână liberă.

[90] 3—3

Ioan Gross.

[89] 3—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese, aprobate de Preaveneratul Consistor archidieceșan dto 26 Septembrie 1898 Nr. 7354 Epitr., se va da în întreprindere *zidirea unui edificiu școlar* în comuna Călnic, protopresbiteratul Sebeșului, pe calea licitațiunei publice minunde, ce se va țină în ziua de S. Ilie, 20 Iuliu (1 August) a. c. la 2 ore d. a. în școla cea veche din Călnic.

Prețul de strigare este 4014 fl. 97 cr.

Licitanții au a depune vadiu 10% dela prețul de strigare.

Lângă prețul ce se va acorda, comuna va mai da materialul specificat în preliminarul de spese.

Comitetul parochial își rezervă dreptul a da lucrarea căruia va voi dintre licitanți.

Oferte timbrate și provădate cu vadiul în regulă, se primesc până la începerea licitațiunei.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea ori-când la comitetul parochial.

Călnic, 31 Maiu 1899.

Ioachim Cărpășan, Vas. Rehovean, preș. notar.

Vidi:

Sergiu Medean, protopresbiter.

Legături de snopi patent

escelent probate, din **căneapă curată de Bácska**, din fabrica lui **Matei Bellán** în **Bács-Cséb**, 1000 bucăți 150 cm. lungi cu **7 fl. 80 cr.** și 1000 bucăți 130 cm. lungi cu **7 fl. 20 cr.** loco gara Sibiu sau în pachete postale de câte 200 bucăți 150 cm. lungi cu **2 fl. 10 cr.** și 130 cm. lungi **1 fl. 90 cr.** franco, **vinde singura reprezentanță pentru Ardeal.**

[87] 5—5

Administrația cercuală
a reuniunei economice săs. ardel. în Sibiu.

„Dotațiunea Clerului”.

(Avis preoțimeii noastre.)

Este știut, că **articolul de lege XIV. din 1898 despre întregirea venitelor parohiale**, intră în valoare cu 1 Ianuariu n. 1899. Corporațiunea noastră supremă bisericească, mărutul congres național-bisericesc, s'a pronunțat deja pentru acceptarea sumelor de întregire, dacă înaltul guvern al țerei le va pune la dispoziția consistoriilor eparchiale spre împărțire fără condițiuni umiltore pentru biserică și clerul ei. Astfel — fiind timpul înaintat — Consistoriile eparchiale, întrucât nu au făcut deja, vor trebui să facă pașii de lipsă pentru adunarea datelor privitoare la venitele sigure ale singuraticelor parohii, ca astfel să se pōtă judeca pe base de date temeinice. Ca să se pōtă porcede în chip corespunzător la umplerea datelor de lipsă și să se pōtă induce toate fără eventuala păgubire a celor îndreptățiți, este fără îndoială necesar, ca se cunoscă toți parochii,

legea însași,

în toate amănuntele ei. In scopul acesta a tradus dl Dr. **Elie Cristea** acest articol de lege, pe care îl recomandăm în atențiunea tuturor, pe cari îi privește. Dar chiar și după regularea generală a chestiunei de întregire legea aceasta va fi pentru toți oficialii bisericești de o permanentă necesitate, căci zilnic se va ivi trebuința de a o consulta. Traducerea a apărut în tipografia archidieceșană și se pōte procura cu prețul de 20 cr. + 3 cr. pentru porto, atât dela traducător, cât și dela librăria archidieceșană.

Multe dispozițiuni din lege se esplică și lămuresc prin

Instrucțiunea

care de asemenea se află la librăria archidieceșană.

Iară pe lângă acestea arunca o deosebită lumină asupra acestei chestiuni voluminoasă broșură intitulată

„Dotațiunea Clerului”

de **Ilie Dinurseni**.

apărută asemenea în tipografia archidieceșană. Costă 1 corună.

Din această instructivă broșură se va putea clerul nostru lumina asupra punctelor mai grave din amintita lege și astfel în activitatea sa parochială va putea fi orientat și va putea sci, cum are să porcedă, ca să rămăe și pentru viitor acel factor independent în organismul bisericești și neamului nostru, dela care toți mai mult aşteptă desvoltarea și promovarea intereselor noastre de progres continuu.

Cel mai eficace **MIJLOC DE CASĂ**, pentru a regula mistuirea, pentru a produce o circulațiune regulată a sângelui, pentru a depărta părțile stricate și defectuase ale sângelui (condițiunile esențiale pentru susținerea sănătății) precum și pentru delăturarea repede și sigură a bōlelor de stomach d. e. lipsa de apetit, rigăitul, vânturi, grătă, dureri de stomach și fōle, sgări de stomach, îngreunarea stomachului cu bucate, flegmă, congestiuni de sange, hemoroide, bōle femeiești, bōle de intestine este de 40 ani probat

BALSAMUL DE VIAȚĂ al Dr. ROSA.

din farmacia lui B. FRAGNER în Praga 203-III.

Acesta favorizează întreg actul mistuirei, produce un sange sănătos și curat și este un remediu de casa poporal probat, sigur și estins.

1 sticlă 50 cr., 1 sticlă dublă 1 fl.
Prin postă 20 cr. mai mult.

Pentru mântuirea de ori-ce aprinderi, rări și umflături, se folosește cu succes sigur la inflamare, oprirea laptelui și întârzierea peptului (țitelor) femeesci, la înțărare, la abscese, noduri, purōie (Eiterpusteln) carbuncule, la rări și sugei la degete, la întări-turi, umflături, uime etc. de 50 ani probată

Alifia de casă de Praga

Vindecarea se face fără dureri prin influenza alinătoare a alifiei. [50] 30—30

In doze de 25 și 35 cruceți.
Pe postă plus 6 cr.

Atențiune! Fiecare să cōră numai preparate originale din farmacia lui B. Fragner în Praga și să observe, ca toate părțile învăltoarei balsamului Dr. Rosa să fie provădate cu alăturata marcă rotundă de scutire, asemenea toate părțile învăltoarei alifiei de casă de Praga pōrtă marca de scutire în trei unghiuri alăturată!

Ori-cine imi anunță o falsificare primește o remunerațiune!
Mii de scrisori de recunoscință stau la dispoziție spre vedere.
Deposite în farmaciile **I. Török**, Budapesta. **A. Egger**, Budapesta, apoi în Sibiu la **E. Rumler**, **K. Müller** și **K. M. Herzberg**.

Depozitul principal **B. FRAGNER**, farmacie „la vulturul negru” în Praga, colțul stradei Spornar Nr. 203.

ESPEDITI CU ÎNTORCEREA POSTEL